

Pradžia > ... > Šeimos Teisė Ir Paveldėjimas > Paveldėjimas > Paveldėjimas > Poland

Paveldėjimas

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Lenkija

Ši informacijos suvestinė parengta bendradarbiaujant su [Europos Sąjungos notariatų taryba \(CNUE\)](#).

1 Kaip išdėstoma paskutinė valia dėl turto palikimo (testamentu, bendruoju testamentu, paveldėjimo susitarimu)?

Pagal Lenkijos teisę paskutinę valią dėl turto palikimo galima pareikšti tik sudarant testamentą. Bendruosius testamentus sudaryti draudžiama. Leidžiama sudaryti šių formų testamentus:

- holografinį testamentą (lenk. *testament holograficzny*) – testatoriaus ranka rašytą ir pasirašytą testamentą su nurodyta jo sudarymo data;
- notarinį testamentą (lenk. *testament notarialny*) – testamentą, kurį notaras sudaro priimdamas notarinį aktą;
- alografinį testamentą (lenk. *testament allograficzny*), sudarytą dalyvaujant dviem liudytojams ir savivaldybės merui (*wójt*), miesto merui (*burmistrz*), miesto tarybos pirmininkui (*prezydent miasta*), rajono vykdomosios valdybos pirmininkui (*starosta*), provincijos maršalui (*marszałek województwa*), rajono ar savivaldybės vyriausiajam administracijos pareigūnui (*Sekretarz powiatu / Sekretarz gminy*) arba civilinės metrikacijos biuro vadovui (*kierownik urzędu stanu cywilnego*);
- žodinį testamentą (lenk. *testament ustny*), kuris sudaromas dalyvaujant trims liudytojams ir kurį gali sudaryti tik asmuo, kuriam artimu metu gresia mirtis, arba kai dėl išimtinių skubių aplinkybių kuria nors iš pirmiau nurodytų formų testamentą sudaryti neįmanoma arba jį sudaryti labai sudėtinga;
- keliautojo testamentą (lenk. *testament podróżny*), sudaromą keliaujant Lenkijos laivu ar orlaiviu (testatorius pareiškia savo valią laivo ar orlaivio kapitonui arba jo pavaduotojui, dalyvaujant dviem liudytojams);
- karinį testamentą (lenk. *testament wojskowy*) (šis parengiamas išimtinėmis aplinkybėmis, jį gali sudaryti griežtai apibrėžtame sąraše esantys asmenys).

Kalbant apie paveldėjimo susitarimus, pažymėtina, kad galima sudaryti tik susitarimus dėl palikimo atsisakymo. Tokį susitarimą gali sudaryti būsimas testatorius ir įpėdinis pagal įstatymą, be to, toks susitarimas galioja tik jeigu sudaromas notarinio akto forma.

2 Ar paskutinė valia turi būti registruojama, ir jeigu taip, koku būdu?

Testamento nereikia registruoti, todėl jis galioja bet kuriuo atveju. Notarinio akto forma sudaryti testamentai arba notarui perduoti saugoti ranka surašyti testamentai gali būti registruojami Nacionalinėje notarų taryboje (lenk. *Krajowa Rada Notarialna*).

3 Ar taikomi laisvės išreikšti paskutinę valią dėl turto palikimo apribojimai

(pvz., privalomoji palikimo dalis)?

Lenkijos teisės aktuose testatoriaus laisvei paskirti įpėdinį ar įpėdinius netaikomi jokie apribojimai. Teisė į privalomąją palikimo dalį taip pat neturi jokios įtakos testatoriaus laisvei disponuoti savo turtu, tačiau šia teise apsaugomi testatoriaus tėvų, palikuonių ir sutuoktinio, kurie turi teisę gauti tam tikro dydžio piniginę išmoką, interesai.

4 Jei paskutinė valia dėl turto palikimo neišreikšta, kas yra paveldėtojas ir kiek turto paveldi?

Jeigu testamento nėra, taikomos toliau nurodytos taisyklės.

Pagal įstatymą testatoriaus vaikai ir sutuoktinis yra pirmosios eilės paveldėtojai; sutuoktinis negali gauti mažiau nei ketvirtadalį palikimo. Tolesnės eilės paveldėtojai yra testatoriaus anūkai (kai palikimo atsiradimo metu testatoriaus vaikai jau yra mirę), proanūkiai ar dar tolimesni palikuonys (kai palikimo atsiradimo metu artimesni palikuonys jau yra mirę). Civiliniame kodekse (lenk. *Kodeks Cywilny*) taip pat numatyta, kad, jeigu testatorius neturi palikuonių, testatoriaus sutuoktinis ir tėvai turi teisę paveldėti pagal įstatymą; jeigu nėra nei palikuonių, nei sutuoktinio, visas palikimas pereina testatoriaus tėvams. Jeigu vienas iš testatoriaus tėvų palikimo atsiradimo metu jau yra miręs, palikimo dalį, kuri atitektų tam vienam iš tėvų, vienodomis dalimis paveldi testatoriaus broliai ir seserys. Jeigu palikimo atsiradimo metu abu testatoriaus tėvai yra mirę, tėvų dalys pereina testatoriaus broliams ir seserims. Jeigu kuris (-i) nors iš testatoriaus brolių ar seserų palikimo atsiradimo metu jau yra miręs (-usi), tačiau turi palikuonių, palikimo dalis, kuri būtų perėjusi tam broliui ar seseriai, pereina jo(s) palikuonims. Jeigu testatorius neturi nei palikuonių, nei tėvų, nei brolių ar seserų, nei jų palikuonių, visas palikimas pereina testatoriaus sutuoktiniui. Jeigu testatorius neturi nei palikuonių, nei sutuoktinio, nei tėvų, nei brolių ar seserų, nei brolių ar seserų palikuonių, visas palikimas pereina testatoriaus seneliams; jeigu vienas iš senelių palikimo atsiradimo metu jau yra miręs, jam tenkanti palikimo dalis vienodomis dalimis atitenka jo vaikams. Jeigu palikimo atsiradimo metu vaikai jau yra mirę, palikimo dalį, kuri būtų perėjusi atitinkamam vaikui, vienodomis dalimis paveldi to vaiko vaikai. Jeigu palikimo atsiradimo metu senelis jau yra miręs ir neturi vaikų ar anūkų, palikimo dalį, kuri būtų perėjusi jiems, vienodomis dalimis paveldi kiti seneliai. Jeigu nėra likusių gyvų testatoriaus sutuoktinio ar artimiausių giminaičių, turinčių teisę į paveldėjimą pagal įstatymą, palikimą lygiomis dalimis paveldi testatoriaus sutuoktinio vaikai, jeigu palikimo atsiradimo metu abu jų tėvai yra mirę. Galiausiai, nesant nė vieno iš minėtų asmenų, turinčių teisę į paveldėjimą pagal įstatymą, palikimo įpėdinis pagal įstatymą yra paskutinės testatoriaus gyvenamosios vietos savivaldybė, o kai testatoriaus paskutinės gyvenamosios vietos Lenkijos Respublikoje nustatyti negalima arba testatoriaus paskutinė gyvenamoji vieta buvo užsienyje, įpėdinis pagal įstatymą yra valstybės išdas.

5 Kokia institucija kompetentinga:

5.1 spręsti paveldėjimo klausimus?

Pareiškėjai turėtų kreiptis į notarą, teismą, kurio jurisdikcijai priklauso testatoriaus paskutinė įprastinė gyvenamoji vieta, arba, jei testatoriaus paskutinės įprastinės gyvenamosios vietos Lenkijoje nustatyti negalima, teismą, kurio jurisdikcijai priklauso palikimo arba jo dalies buvimo vieta (paveldėjimo teismas, lenk. *sąd spadku*). Jeigu netinka nė viena iš šių sąlygų, paveldėjimo teismas yra Varšuvos sostinės apylinkės teismas (lenk. *sąd rejonowy dla miasta stołecznego Warszawy*).

5.2 priimti pareiškimą dėl paveldėjimo atsisakymo arba priėmimo?

Pareiškimai dėl palikimo priėmimo arba atsisakymo teikiami teismui, kuris turi jurisdikciją pagal pareiškimą teikiančio asmens gyvenamąją vietą, arba notarui. Užsienyje gyvenantys asmenys pareiškimus dėl palikimo atsisakymo gali pateikti vietos, kurioje atliekamas šis veiksmas, teisėje numatyta forma.

5.3 priimti pareiškimą dėl testamentinės išskirtinės priėmimo arba atsisakymo?

Pagal Lenkijos teisę yra dviejų rūšių testamentinės išskirtinės: paprastoji ir vykdomoji. Priimti arba atmesti galima tik vykdomąją testamentinę išskirtinę. Paprastosios testamentinės išskirtinės atveju to padaryti neįmanoma.

Priimti tokius pareiškimus dėl vykdomosios testamentinės išskirtinės yra kompetentingos atsakyme į ankstesnį klausimą nurodytos institucijos.

5.4 priimti pareiškimą dėl privalomosios palikimo dalies priėmimo arba atsisakymo?

Lenkijos teisėje privalomosios palikimo dalies instituto nėra. Tačiau gali būti reikalaujama sumokėti privalomąją palikimo dalį, t. y. atitinkamą pinigų sumą. Pareiškimai dėl privalomosios palikimo dalies atsisakymo arba priėmimo neteikiami.

6 Trumpai aprašykite nacionalinės teisės procedūrą, pagal kurią sprendžiami paveldėjimo klausimai, įskaitant turto realizavimo ir padalijimo klausimus (taip pat nurodykite, ar paveldėjimo procedūrą turi pradėti teismas ar kita kompetentinga institucija, ar ji pradeda automatiškai)

Asmuo, norintis gauti dokumentą, kuriuo būtų patvirtinamas jo, kaip įpėdinio, statusas, gali pateikti teismui prašymą išduoti paveldėjimo teisės liudijimą arba kreiptis į notarą ir iš jo gauti registruotą paveldėjimo pažymėjimą. Jeigu yra keletas įpėdinių, jų prašymu palikimą gali padalyti teismas palikimo paskirstymo byloje arba notaras notarinio aktu pagal susitarimą dėl palikimo paskirstymo.

7 Kaip ir kada asmuo tampa įpėdiniu ir testamentinės išskirtinės gavėju?

Asmuo pagal įstatymą atitinkamai įpėdiniu arba testamentinės išskirtinės gavėju tampa atsiradus palikimui (tačiau jis gali atsisakyti palikimo).

8 Ar įpėdiniai atsako už mirusiojo skolas, ir jei taip, kokiomis sąlygomis?

Atsakomybė už paveldėtas skolas skiriasi priklausomai nuo palikimo priėmimo būdo. Įpėdinis gali priimti palikimą su neribota atsakomybe už skolas (paprastas priėmimas, lenk. *przyjęcie proste*), priimti palikimą su ribota atsakomybe (priėmimas pagal apyrašą, *przyjęcie z dobrodziejstwem inwentarza*) arba atsisakyti palikimo. Kai palikimas priimamas pagal apyrašą, įpėdinis atsako už paveldimo turto skolas tik iki palikimo vertės, nustatytos apyraše arba apyrašo ataskaitoje. Palikimo atsisakęs įpėdinis už skolas neatsako. Pareiškimas dėl palikimo atsisakymo arba visiško priėmimo (lenk. *przyjęcie spadku wprost*) turėtų būti pateiktas per šešis mėnesius nuo tos dienos, kurią atitinkamas asmuo sužinojo apie palikimą. Jei per tą laiką toks pareiškimas nepateikiamas,

laikoma, kad įpėdinis priėmė palikimą pagal apyrašą. Kol palikimas padalijamas, įpėdiniai yra solidariai atsakingi už palikimo skolas. Nuo palikimo padalijimo momento įpėdiniai atsako už palikimo skolas proporcingai savo dalims.

9 Kokių dokumentų ir (arba) informacijos paprastai reikalaujama registruojant nekilnojamąjį turtą?

Norėdamas žemės arba hipotekos registre padaryti įrašą apie palikimą sudarantį nekilnojamąjį turtą, įpėdinis paprastai privalo pateikti dokumentus, kuriais patvirtinamas jo, kaip įpėdinio, statusas, t. y. teismo išduotą paveldėjimo teisės liudijimą (lenk. *postanowienie sądu o stwierdzeniu nabycia spadku*) arba notaro išduotą paveldėjimo pažymėjimą (*zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia*).

9.1 Ar administratorius skiriamas privalomai arba privalomai to paprašius? Jei jis skiriamas privalomai arba privalomai to paprašius, kokių veiksmų tam reikia imtis?

Pirma, pagal Lenkijos teisę palikimo administratorius (lenk. *zarządca spadku*) gali būti skiriamas *ex officio* arba pateikus prašymą, kai dėl kurios nors priežasties kyla pavojus, kad palikimas nebus padalytas pagal paskutinę valią. Tuo tikslu suinteresuotoji šalis turėtų pateikti jurisdikciją pagal testatoriaus turto buvimo vietą turinčiam teismui prašymą, siekdama įrodyti, kad ji yra įpėdinė arba testamentinės išskirtinės gavėja arba turi teisę gauti privalomąją palikimo dalį. Prašymą taip pat gali pateikti testamento vykdytojas, bendraturtis, asmuo, turintis teisę bendrai naudotis testatoriaus teisėmis, kreditorius, turintis rašytinius testatoriaus skolos įrodymus, arba

mokesčių inspekcija.

Antra, jeigu palikimas neturi paveldėtojų, teismas *ex officio* arba remdamasis prašymu paskiria palikimo administratorių.

9.2 Kas įgaliotas vykdyti mirusiojo paskutinę valią ir (arba) administruoti turtą?

Testatorius savo testamente gali paskirti testamentą vykdytoją (lenk. *wykonawca*), kuris palikimą administruos po testatoriaus mirties. Testamentą vykdytojo paskyrimas įsigalioja, kai atsiranda palikimas (t. y. mirus testatoriui). Paskirtasis testamentą vykdytojas teismui arba notarui gali pateikti pareiškimą, kuriuo atsisako būti paskirtas testamentą vykdytoju. Toks pareiškimas reiškia, kad testamentą vykdytojas netenka savo statuso. Jeigu testamentą vykdytojas nepaskirtas arba jeigu paskirtasis testamentą vykdytojas atsisakė priimti paskyrimą, palikimą administruoja įpėdiniai.

9.3 Kokie yra administratorių įgaliojimai?

Testamentą vykdytojas turėtų administruoti palikimą, sumokėti su palikimu susijusias skolas, visų pirma įvykdyti testamentines išskirtines ir nurodymus, o vėliau paskirstyti palikimą įpėdiniais pagal testamentą ir atitinkamus teisės aktus ir bet kuriuo atveju – iš karto po palikimo padalijimo.

Testamentą vykdytojas gali būti ieškovu ir atsakovu bylose, kuriose sprendžiami su palikimo administravimu, nustatyta jo dalimi ar konkrečiu turtu susiję klausimai. Jis taip pat gali būti ieškovu sprendžiant klausimus, susijusius su palikimą sudarančiomis teisėmis, ir gali būti atsakovu sprendžiant su palikimo skolomis susijusius klausimus.

Testamentą vykdytojas taip pat turėtų konkrečios testamentinės išskirtinės dalyką perduoti asmeniui, kuriam buvo nustatyta tokia testamentinė išskirtinė.

10 Kokie dokumentai vykdant paveldėjimo procedūrą ar ją užbaigus pagal nacionalinę teisę paprastai išduodami paveldėtojų statusui ir teisėms patvirtinti? Ar jie turi konkrečią įrodomąją galią?

Asmuo, kuris yra įpėdinis pagal įstatymą, privalo pateikti atitinkamą civilinę būklę patvirtinančių dokumentų (pvz., gimimo ar santuokos liudijimo) kopijas, kad įrodytų savo ryšius su mirusiuoju. Įpėdinis arba testamentinės išskirtinės gavėjas turėtų pateikti testamentą, kad įrodytų savo teises į palikimą.

Šis tinklalapis yra portalą „Jūsų Europa“ dalis.

Mielai laukiame [atsiliepimų](#) apie pateiktos informacijos naudingumą.

■ Paskutinis naujinimas: 17/03/2026

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.